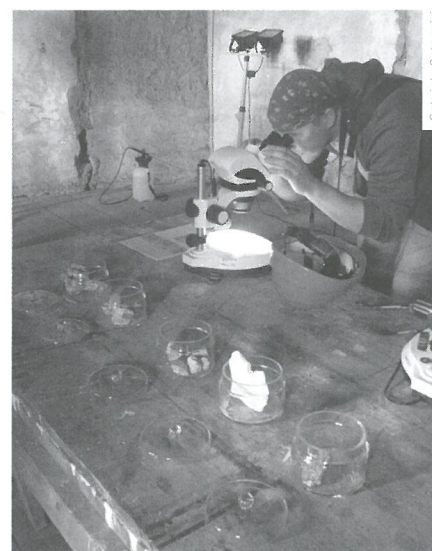

Gabriela Setunská

Gabriela Setunská

FREKVENTANTI LETNÍ ŠKOLY 2017 PŘI ZÁCHRANĚ OMÍTEK BAROKNÍ SÝPKY KLÁŠTERA V PLASÍCH

TECHNOLOGICKÉ PROHLÍDKY HORNÍHO HRADU V BEČOVĚ NAD TEPLOU V ROCE 2016

VZDĚLÁVÁNÍ

Letní školy památkové technologie

Technologická laboratoř Národního památkového ústavu je ojedinělým pracovištěm, které se systematicky zabývá výzkumem historických omítek a tradičních materiálů i postupů jejich záchrany. Je ale také jedním z mála, které výsledky své práce zpřístupňuje netradiční formou nejširší veřejnosti. Děje se tak prostřednictvím projektu (Ne)tušené souvislosti.

Letní školy památkové technologie byly zahájeny v roce 2011, přičemž již od počátku se velkému zájmu těšily komentované technologické prohlídky zaměřené na poznání starobylých autentických památek. Ty jsou vedle specialisty na dané téma, který v součinnosti s ostatními lektory zájemcům z řad nejširší, tedy i laické veřejnosti představuje historické stavby jako unikátní exponáty vybudované z materiálů velké výpovědní hodnoty.

Poutavým způsobem jsou osvětlovány principy tradičního stavitelství i osudy konkrétních staveb. Řeč je o řemeslech použitých před staletími, o dochovaných stavebních konstrukcích a jejich vlastnostech, o materiálech, které se již bohužel opouštějí. Výklad se ale také věnuje nejmodernějším metodám používaným při zkoumání historických materiálů i postupů jejich uchování. Mnozí návštěvníci si přitom uvědomí nenahraditelnou hodnotu historického zdiva, omítky či trámu i jejich nečekanou trvanlivost v případě poučené péče o ně, ale současně i jejich zranitelnost v případech, kdy je záchrana provedena bez znalostí fungování tradičního stavebního systému.

Poznání je důležitým nástrojem pro získání pozitivního vztahu. Člověk přirozeně chrání to, čeho si váží, co je mu cenné. Je proto přínosné, že na prohlídky, jež dosud absolvovalo kolem 2 500 návštěvníků, navazují od roku 2013 Letní školy památkové technologie. Ty jsou zaměřené na osvojení praktických dovedností, jak nejvhodněji a v soula-

Gabriela Čápková

DOPLNĚVÁNÍ BAROKNÍ RUSTIKY NA FASÁDĚ KONVENTU KLÁŠTERA V PLASÍCH V ROCE 2017

Gabriela Čápková

PŘÍPRAVA MALTY NA STAVENÍŠTI PŘED KLÁŠTERNÍM KONVENTEM

du s tradičními principy chránit a obnovovat historické vápenné omítky a jak zároveň zachovat hodnoty, které nesou. Staly se místem, kde lze téma historických omítek vnímat v širších, často skutečně netušených souvislostech, a to jak stavebně technických, materiálových, tak i estetických. Na základní kurzy cílené na principy práce s vápennou maltou, základní metody průzkumu a poznávání jejich materiálových vlastností a základní dovednosti jejich restaurátorské záchrany navázaly v roce 2015 i kurzy pro pokročilé. Při nich je více prostoru pro osvojení složitějších úkolů obnovy omítek, například pro vytváření komplikovanějších povrchových a tvarových modelací či pro náročnější záchranu.

Kurzy absolvovalo za pět let více než 200 studentů. Nejsou ojedinělí ti zájemci, kteří se na kurzy pro pokročilé vrací, neboť získali vztah k řemeslu

a pochopili význam uchování tradice pro další existenci památek. Výuka nemá ambice suplovat odbornou řemeslnou přípravu. Umožňuje však více chápat zákonitosti a elementární provázanosti tradičních stavebních postupů důležitých pro profesionální péči o stavební památky. Je další příležitostí pro získání respektu ke schopnostem našich předků. Na základě zvládnutí alespoň minimálních, skutečně prvotních základů řemeslných dovedností se upevňuje význam tradičních řemesel v době jejich úpadku. Velký zájem o program potvrzuje, že výuka představuje velký přínos pro práci památkářů, investičních techniků, architektů, vlastníků historických staveb, řemeslníků i restaurátorů, kteří školami každoročně procházejí.

Kurzy mají velmi vysokou odbornou úroveň díky kvalitnímu lektorskému týmu, který své znalosti a zkušenosti

získal dlouholetým výzkumem, špičkovou projekční přípravou a dozorováním mnoha náročných a oceňovaných obnov autentických památek i vlastním prováděním restaurátorských prací. Přínosem letních škol jsou také příkladně provedené opravy nebo zajištění historických staveb s možností sledovat trvanlivost zásahů provedených ve vápenných maltách míchaných přímo na stavbě z vápenné kaše a písku.

O kvalitě projektu (Ne)tušené souvislosti, do kterého Letní školy památkové technologie patří, svědčí i to, že získal záštitu Ministerstva kultury, Fakulty architektury ČVUT a Českého národního komitétu ICOMOS. Velké uznání patří Dagmar Michoinové, vedoucí technologické laboratoře Národního památkového ústavu, která je autorkou koncepce a vedoucí lektorkou, a Gabriele Setunské, jež zajišťuje organizační přípravu.

Gabriela Setunská

SOUČÁSTÍ LETNÍ ŠKOLY PAMÁTKOVÉ TECHNOLOGIE 2017 V PLASÍCH BYLY I ODBORNÉ DISKuze S LEKTORY.

Akce programu (Ne)tušené souvislosti směřují svým vzdělávacím pojetím k širší veřejnosti. Jde o cestu hodnou následování, mimořádně významný počin právě v současné době, kdy je památková péče v nelehké situaci a kdy se mnohdy obtížně obhájí zájmy ochrany kulturního dědictví. Pro pochopení a prestiž oboru i pro vlastní památky bude vždy účinnější, když zákazy budou nahrazeny vstřícností, praktickou odbornou radou a pozitivním postojem, který probudí zájem o obor a respekt k památkám i odborníkům památkové péče. ■

TEXT VÁCLAV GIRSA
FOTO GABRIELA ČÁPKOVÁ,
GABRIELA SETUNSKÁ